

Deklica in pesoglavci.

Tačas, ko so bili še Pesoglavci po teh krajih, plela je neki dan lepa deklica sama na ujuvi. Kar je zagledala, da jih gre veliko krdelo mimo. Ker je vedela, da so hudi in zavoľjo svojih pesjih in kosmatih glav strašni viditi, zbežala je s polja. Pesoglavci vidijo, da je mlada, in pravijo: „Dajmo jo vjeti.“ Brž se celo krdelo spu-
 sti za njo v dir. Deklica je vedela, da ne uide urnim petam, zato spleza na gooto smreke in se skriva med vejami. Pesoglavci imajo pa pesjo glavo in oči v tla obrnjene, zato ne morejo ravzgor pogledati. Tako niso mogli videti, na kateri smereki deklica skriva čepi. Bodi so torej s svojimi dolgimi sulicami ob deblih od smre-
 ke do smreke tako dolgo, da je po skorji nekoga drevesa pritekla rudeča kri. Ostonili so tisto smreko in jo izruvali: tako jim je prišla deklica v pest.

Zaprla so jo potlej v visok grad, ki ni imel nič vrat. Tam notri ni vidila žive duše, kakor večini Pesoglavci, ki so na noč domu zahajali, po drevi pa zaklenili njo in eno mačko; samo lino so jej odprto pu-
 skili, da je solnce sijalo čez njo. Tam notri je ven in ven jokala in Boga prosila, da bi se enkrat prišla k očetu domu. Večkrat je mislila skozi odprto lino na steko zlesti in s steko skočiti na tla. Pa vselej, ko je nogo vzdignila, skoči mačka na lino in tako jejno začne rentati in parklje brusiti, da je bilo deklice
 strah. Nekdaj posebno močno joka in Boga prosa. Kar zagleda starega dedca pred seboj, „Kaj ti je, mla-
 da?“ nagovori jo dedec. „K očetu bi rada šla,“ pravi deklica. „Kako boš šla, ali ne veš, da pesoglavski grad
 nima vrat?“ reče dedec. „Vem, ali jaz bi skoz lino šla, pa me ta mačja žival ne pusti,“ pravi ona. „Lato te ne
 pusti, ker ima mačka v repu devet peklenških vrzov, ki so vsi s Pesoglavci zmenjeni. Daj mački kos mesa in
 kadar ga ho pobirala, odreži jej rep, vrzi ga čez glavo deset komolcev daleč čez lino in nič več ti ne bo
 branila.“

Tako je mož djal in je zgubil, da deklica ni vedela, ni kedaj ni kam. Storila je po njegovem svetu: dala mački mesu,
 v hipu odrezala jej rep, vrzla ga deset komolcev daleč čez glavo in tiko se je huda žival potihnula v kot. Deklica
 spleza precej v mraku čez lino na steko in ko ni vedela ne kam ne kot doli ob zidu, vidi kosorepo mačko
 počasi in klavarno lertiti po otku stlema na drugi konec poslopja. Lere za njo in pride do drevesa, ki je
 s svojim vršičkom dotikalo se steko, in vide' mačko po drevesu priti do tal, plera se ona in srečno uteče.

Noč se je bila storila. Pesoglavci pridejo domu in zagledajo kosorepo krvavo mačko. Brž uganajo,
 kaj je to, in dvanašt jih poišče sled in teče za ubežno deklico. Med tem je bila pa ona še blizo oč-
 tovega doma pritekla. Oče nje je imel kovačnico pri vodi gidano. Tisto noč ga ni bilo doma, ker je
 bil šel izgubljene hčere iskat. Lato povodno kolo, ki je sicer kovaški meh gonilo, ni klopotalo, am-
 pak vse tiko je bilo. Vrata so bila zaprta, okno z železno mrežo preprečeno, zato ni mogla noter.
 Dolgo je klicala ter klicala, pa očeta ni bilo in če je mislila pred kovačnico na klopi zaspati. Kar
 jej na misel pride: morda bi me zasledili. Pesoglavci in še hujše bi mi bilo. Lato premišlja, kako bi
 noter prišla. Na zadnje jej v glavo pride, da lahko navadno kolo oname in pri luknji pride v kovačnico,
 in res tako stori. Komaj se notri oddahne in luč naredi, kar zasliši zunaj Pesoglavce govoriti. Po
 kedru so bili za njo prišli. Brž podpre vrata še bolj z železom, zasloni okno, v roke pa vzame ši-
 roko sekuro, ki jo je bil oče ravno prejšnji dan naredil in se vstopi k lini; skozi katero je bila
 sama noter prišla. Kmalo izvohtajo Pesoglavci to luknjo in eden prikaže pesjo glavo v kovačnico.
 Deklica mahne in mu jo odbije. Potem ga potegne popolnoma noter. Drugi so menili, da je sam
 zlezal, in pokazal se je še eden in zopet eden skozi luknjo, kteremu je vsacemu tako primerila, ka-
 kor prvemu.

Ko je drugo jutro oče žalosten prišel domu, našel je hčer in na kupu v kovačnici dvanašt
 Pesoglavcev, ki je je hčer pobila.